

rabo. — Jelka ima belo skorjo, zeleno in nekoliko belkasto šilovje. Jelka ali hojka daje dober les za sode in škafe ali keblje, pa tudi močne jambore za barke. — Mecesen ima šopkasto perje, ktereга jeseni zgubi. Mecesnov les je celó dober za tesarijo. Iz skorje teče neka smola, iz ktere se balzam napravlja. — Bor ali borovec ima dolgo rujavkosto zeleno šilovje in kratke storže, in daje dober smolast les za jezi in steske, pa tudi treske za kurjavo. — Kopinje ima po obeh straneh zeleno tanke peresca, po vejicah pa bodcke, in rodi černe, sladke jagodice. — Malinov germ raste rad po gojzdu; ima tudi po vejicah bodcke, in rodi sladke jagodice, ktere so dobre za jed, pa tudi za kis in malinovec. Brinje ima oestro šilovje, zdravo zernje in les za kajenje. Iz brinja napravlja se tudi žganje (brinjevec) in olje za zdravila. — Češmilje je visok germ, ki lepo rumeno cvete in žlahtno diši. — Ternjolica ima terd ternjast les; cvete belo in že zgodaj spomladi. Iz cvetja napravljajo zdravilni čaj; černi posušeni sad pa je tudi za jed. — Bezeg je precej visok in raste po vertih in vodnatih krajih. Bezgovo cvetje dá dober zdravilni čaj. — Imenujte prav veliko sadnih, gojzdnih, listnatih in iglastih dreves! Imenujte več germov, in povejte, kateri nam naj več koristijo!

Iz zgodovine kerščanske ljudske šole.

(Dalje.)

Med tem je pa božja previdnost čudovito pomnožila mesta za izrejo mladosti po samostanskih šolah. Sv. Avguštin je bil prvi, ki je samostanske vodila vravnal za izrejo mladosti; — Irsko, dandanašnji tako nesrečno, se sme ponášati, da je imelo v svojih številnih samostanih naj izverstnejše odgojišča, po katerih je postalo prelepi vert svetnikov, iz ktereга je nebeški vertnar jemal razne rastlike, pa jih presajal v zemljo med tem pripravljeno. Moški in ženski samostani so od blizo in dalječ vabili otroke in nekaj njih prelepo podučeni so obderževali za samostansko življenje, ker so lepo prihodnost obečevali; nekaj pa so jih svetu kot lepi kinč zopet nazaj dajali. Kar se je tukaj po sv. Patriku († l. 464.) zgodilo, to je vstanovil za germanski svet sv. Benedikt. Ta sveti mož je

men vsega tega, kar so učili. V tem obziru je bila ta šola popolnoma podobna cerkveni šoli pretečenih stoletij. Zraven tega so tudi podučevali manjše šolarje v latinskem jeziku. Latinski jezik, je bil učni jezik, ko so germanske plemena v rimske dežele se bile naselile. Ker je pa bilo naselnikov po južnih deželah manj, kakor domačih, tako pa te navade niso mogli ovreči, in pred ali potlej so se mogli deželnega jezika poprijeti. Iz tega se tudi lahko vidi, zakaj da je po evropejskem jugu germanski jezik počasi popolnoma zginil; le kaj malega se ga je ohranilo v rimskem ljudskem jeziku, in počasi se je spremenil v znane jezike, kakor v laškega, francoskega in španjolskega, kateri so iz rimskega jezika izpeljani. Ljudstvo tistih časov je tudi psalme v cerkvi na glas pelo; tedaj so se mogli latinskega jezika učiti, in sv. bukev ni moglo v drugačnem jeziku brati, kakor v latinskem; tedaj jim ni družega kazalo, kakor jezika starih Rimljanov se učiti. Tedaj se lahko povzame, zakaj da je cerkveni zbor zapovedoval, da naj duhovni dečke vadijo v petji psalmov in v branji sv. bukev.

(Konec prib.)

P a š n i k.

Kako postanejo otroci vnemarni do sv. vere in do verskih šeg. To se zgodi 1. ako so otroci v prezgodnji mladosti ali pa predolgo časa pri cerkvenih obredih; če tedaj kdo nič ne razumē tega, kar se godi, mu postanejo cerkveni obredi dolgočasni, ter se za nje ne zmeni.

2. Ako se otroci prepozno k spolnovanju vere priganjajo.

3. Ako se tako ravna, kakor se otroški naravi ne pristaja, — če se jim hoče vse dokazati, ter vera tako prednašati, da bi jo s pametjo razumevali, ker jo morajo marveč z nedolžnim sercom objemati.

4. Ako se morajo zato veliko iz glave učiti, da bi kerščanski nauk dobro znali in dober klas v njem dobili. —

O s a d j o r e j i.

(Konec.)

Cepljenje.

Orodje pri cepljenju je: mala žagica, močan, prav ojster zakrivljen nož, — majhen, ojster nožiček, — en večji nož s široko